

**SYLABUS PRZEDMIOTU DO PLANU STUDIÓW
OBOWIĄZUJĄCEGO OD ROKU AKADEMICKIEGO 2026/2027**

NAZWA PRZEDMIOTU	Improwizacja wokalna
KIERUNEK	Jazz i muzyka estradowa
SPECJALNOŚĆ	Wokalistyka jazzowa
POZIOM STUDIÓW	Studia I stopnia - licencjackie
TRYB ZAJĘĆ	Obowiązkowy
ZAJĘCIA	ćwiczenia; zbiorowe
SUMA SEMESTRÓW	90 godzin; 12 ECTS
OSOBY PROWADZĄCE PRZEDMIOT	
mgr Joanna Knitter-Posiewnik, mgr Irena Zapolska, dr hab. Ireneusz Wojtczak	
ZAŁOŻENIA CELE ORAZ CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU	
Kształtowanie umiejętności pozwalających opanować zasady improwizacji wokalne w zespołach o szeroko rozumianej stylistyce jazzowej, improwizowanej i rozrywkowej. Opanowanie podstawowych technik improwizacji. Zapoznanie się z literaturą (standardami) muzyki jazzowej. Uświadamianie wielobarwności głosu. Nauka doboru skal i odpowiednich technik wokalnych. Umiejętność spontanicznej improwizacji. Improwizowanie w różnych stylach jazzowych – bossa nova, blues, swing, bebop, ballada jazzowa. Znajomość wokalistów improwizujących. Wykorzystanie dźwięków sonorystycznych, onomatopeizmów, a także tworzenie improwizacji stricte rytmicznej. Umiejętność kontrolowania dynamiki. Nauka różnego rodzaju artykulacji.	
WYMAGANIA WSTĘPNE I DODATKOWE	
Odpowiednie predyspozycje głosowe, dobry słuch melodyczno-harmoniczno-rytmiczny. Student powinien być otwarty na nowe doznania związane z miejscem wydobywania dźwięku, jego brzmieniem, użyciem głosu jako instrumentu. Potrzebna jest odwaga i kreatywność. Student powinien znać literaturę przedmiotu, a także wybrane solówki wybitnych artystów.	

ZALECANE FAKULTATYWNE KOMPONENTY PRZEDMIOTU

Śpiewania scatem tematów utworów jazzowych z odpowiednim feelingiem.
Wykonywanie poznawanych utworów z drugim instrumentem solowym (z trąbką, saksofonem, drugim głosem).
Wielokrotne słuchanie utworów w celu nauki tematu i harmonii oraz nabywania odpowiedniego feelingu.
Wykonywanie utworów wraz z nagraniem.

BIBLIOGRAFIA PODSTAWOWA

Bob Stoloff, Scat! Vocal Improvisation Techniques
Judy Niemack, Hear it and sing it! Exploring modal jazz
21 Bebop Exercises for Vocalists and Instrumentalists, Hal Leonard
The Standards Real Book, Chuck Sherr

BIBLIOGRAFIA DODATKOWA

Jamey Aebersold, Jazz Handbook
Olszewski W.K., Sztuka improwizacji jazzowej, PWM

EFEKTY UCZENIA SIĘ

P6U_01: Potrafi improwizować melodycznie, harmonicznie i rytmicznie, wykorzystując zdobytą wiedzę i umiejętności.

P6U_03: Potrafi improwizować w różnych stylach jazzowych i współpracować z innymi muzykami w improwizacji.

P6U_06: Rozwija swoje umiejętności improwizacyjne, poszukując nowych rozwiązań i inspiracji.

ORGANIZACJA ZAJĘĆ I UWAGI			
Obowiązkowy. PRZEDMIOTY KIERUNKOWE I SPECJALISTYCZNE			
Semestr studiów	Godziny	ECTS	Forma zaliczenia
I	15	2	zaliczenie z oceną
II	15	2	zaliczenie z oceną
III	15	2	zaliczenie z oceną
IV	15	2	zaliczenie z oceną
V	15	2	zaliczenie z oceną
VI	15	2	zaliczenie z oceną

Semestr przedmiotu	1	Semestr realizacji w toku studiów	I
Wymiar godzin	15	Punkty ECTS	2
Rodzaj zajęć	ćwiczenia	Sposób zaliczenia	ZO - zaliczenie z oceną
TREŚCI PROGRAMOWE WRAZ Z OPISEM EFEKTÓW UCZENIA SIĘ			
Podczas zajęć student poznaje podstawowe środki służące improwizowaniu. Dzięki dialogom scatowym odkrywa możliwości swojego głosu, jego zdolności do tworzenia sola rytmicznego i melodycznego. Śpiewa solo na pentatonice, skali bluesowej, jońskiej i doryckiej. Przygotowując rozśpiewki na dźwiękach skal, coraz lepiej je opanowuje. Uczy się także improwizacji rytmicznej – czysto sonorystycznej lub z niewielkimi dodatkami melodycznymi. Dowiaduje się także, jak ważna w improwizacji jest PAUZA. Na koniec semestru śpiewa wybrane przez prowadzącego bądź przez studenta solo wybitnego artysty jazzowego (minimum 16 taktów).			
METODY DYDAKTYCZNE			
Dialogi scatowe Wzajemna inspiracja przy wykorzystaniu metody call & reponse Praca nad wybranymi standardami Praca nad usprawnieniem rytmizacji Circle songs.			
WARUNKI ZALICZENIA ORAZ METODY I KRYTERIA OCENIANIA			
Warunkiem zaliczenia jest przede wszystkim uczestnictwo w zajęciach i przygotowywanie się do nich, poprzez realizowanie kolejnych ćwiczeń. Ważna jest także aktywna i kreatywna postawa oraz pozytywne zaliczenie testu semestralnego. Student musi także zaśpiewać wybrane solo artysty jazzowego.			

Semestr przedmiotu	2	Semestr realizacji w toku studiów	II
Wymiar godzin	15	Punkty ECTS	2
Rodzaj zajęć	ćwiczenia	Sposób zaliczenia	ZO - zaliczenie z oceną
TREŚCI PROGRAMOWE WRAZ Z OPISEM EFEKTÓW UCZENIA SIĘ			
Podczas zajęć student poznaje kolejne środki służące improwizowaniu. Dzięki dialogom scatowym poznaje możliwości swojego głosu, jego zdolności do tworzenia sola rytmicznego i melodycznego. Śpiewa solo na skali frygijskiej, miksolidyjskiej, eolskiej i lokryckiej. Przygotowując rozśpiewki na dźwiękach skal, coraz lepiej je poznaje. Rozwija także improwizację rytmiczną – czysto sonorystyczną lub z niewielkimi dodatkami melodycznymi. Na zaliczenie uczy się wskazanego przez wykładowcę sola instrumentalnego lub wokalnego.			
METODY DYDAKTYCZNE			
Dialogi scatowe Wzajemna inspiracja przy wykorzystaniu metody call & reponse Praca nad wybranymi standardami Praca nad usprawnieniem rytmizacji Circle songs.			
WARUNKI ZALICZENIA ORAZ METODY I KRYTERIA OCENIANIA			
Warunkiem zaliczenia jest przede wszystkim uczestnictwo w zajęciach i przygotowywanie się do nich, poprzez realizowanie kolejnych ćwiczeń. Ważna jest także aktywna i kreatywna postawa oraz pozytywne zaliczenie testu semestralnego ze znajomości skal, a także zaśpiewanie zadanej przez wykładowcę solówki jazzowego artysty.			

Semestr przedmiotu	3	Semestr realizacji w toku studiów	III
Wymiar godzin	15	Punkty ECTS	2
Rodzaj zajęć	ćwiczenia	Sposób zaliczenia	ZO - zaliczenie z oceną
TREŚCI PROGRAMOWE WRAZ Z OPISEM EFEKTÓW UCZENIA SIĘ			
Podczas zajęć student poznaje kolejne środki służące improwizowaniu. Dzięki dialogom scatowym poszerza możliwości swojego głosu, jego zdolności do tworzenia sola rytmicznego i melodycznego. Śpiewa solo na poznanych w poprzednich semestrach skalach. Poznaje także skalę harmoniczną. Tworzy circle songi w oparciu o poznane skale. Rozwija także improwizację rytmiczną – czysto sonorystyczną lub z niewielkimi dodatkami melodycznymi. Uczy się wskazanego przez wykładowcę sola instrumentalnego lub wokalnego. Ćwiczy użycie nieparzystych rytmów w parzystym metrum wybranych standardów jazzowych.			
METODY DYDAKTYCZNE			
Dialogi scatowe. Wzajemna inspiracja przy wykorzystaniu metody call & reponse. Praca nad wybranymi standardami. Praca nad usprawnieniem rytmizacji. Circle songs.			
WARUNKI ZALICZENIA ORAZ METODY I KRYTERIA OCENIANIA			
Warunkiem zaliczenia jest przede wszystkim uczestnictwo w zajęciach i przygotowywanie się do nich, poprzez realizowanie kolejnych ćwiczeń. Ważna jest także aktywna i kreatywna postawa oraz pozytywne zaliczenie kolokwium końcowego: zaśpiewanie zadanej przez wykładowcę solówki jazzowego artysty.			

Semestr przedmiotu	4	Semestr realizacji w toku studiów	IV
Wymiar godzin	15	Punkty ECTS	2
Rodzaj zajęć	ćwiczenia	Sposób zaliczenia	ZO - zaliczenie z oceną
TREŚCI PROGRAMOWE WRAZ Z OPISEM EFEKTÓW UCZENIA SIĘ			
Program zajęć obejmuje kolejne zagadnienia z zakresu improwizacji, które mają służyć rozwijaniu wyobraźni muzycznej studentów i wspierać świadome wykorzystywanie opanowanych wcześniej technik. Uczestnicy pracują nad wybranymi standardami, samodzielnie analizują ich strukturę i harmonię. Doskonałą rytmizację, frazowanie, poszukują nowych form wyrazu. Uczą się, że umiejętne wykorzystanie i artykulacja nawet najprostszych schematów bezpośrednio wpływa na konstrukcję utworu, jego motorykę i brzmienie. Znajomość oraz umiejętne zagospodarowanie charakterystycznych technik ułatwia kształtowanie ciekawych fraz i stylowych solówek, budując spójny obraz formy utworu. Samodzielne wybranie instrumentalnej solówki na zaliczenie ma na celu zachęcenie studentów do poszukiwania inspiracji w literaturze i śmiałego czerpania od Mistrzów. Sięganie po sola instrumentów o innej skali i specyfikacjach niż głos ludzki motywuje do eksploracji brzmienia oraz możliwości interpretacyjnych.			
METODY DYDAKTYCZNE			
Dialogi scatowe. Wzajemna inspiracja przy wykorzystaniu metody call & reponse. Praca nad wybranymi standardami. Ćwiczenia rozwijające świadomość harmoniczną i osadzenie w skali. Ćwiczenia z wykorzystaniem konkretnych interwałów i struktur melodycznych. Praca nad usprawnieniem rytmizacji (rozwińcie wcześniej poznanych patternów, wykorzystanie imitacyjnych technik dyminucji i augmentacji). Praca nad budowaniem napięcia rytmicznego (stopniowe zagęszczanie / zwalnianie przebiegów, pauzy i przesunięcia). Ostinata rytmiczne i melodyczno-rytmiczne, fragmentacja motywów, odkrywanie nowych struktur muzycznych.			
WARUNKI ZALICZENIA ORAZ METODY I KRYTERIA OCENIANIA			
Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest regularne uczestnictwo w zajęciach, przygotowywanie się do nich poprzez realizację zadanych przez wykładowcę ćwiczeń oraz aktywna i kreatywna postawa. Kolokwium końcowe polega na zaśpiewaniu wybranej (przez studenta) solówki instrumentalnej.			

Semestr przedmiotu	5	Semestr realizacji w toku studiów	V
Wymiar godzin	15	Punkty ECTS	2
Rodzaj zajęć	ćwiczenia	Sposób zaliczenia	ZO - zaliczenie z oceną
TREŚCI PROGRAMOWE WRAZ Z OPISEM EFEKTÓW UCZENIA SIĘ			
Podczas zajęć student, będąc już na zaawansowanym etapie, pracuje nad świadomym użyciem skal i rytmów co pozwala mu na rozwijanie osobistego języka muzycznego. Dzięki dialogom scatowym oraz kolektywnej improwizacji odkrywa pełne możliwości swojego głosu oraz zdolność do tworzenia unikalnych konstrukcji melodyczno-rytmicznych. Znajomość zagadnień z poprzednich lat Program zajęć obejmuje kolejne zagadnienia z zakresu improwizacji, które mają służyć rozwijaniu wyobraźni muzycznej studentów i wspierać świadome wykorzystywanie opanowanych wcześniej technik. Uczestnicy pracują nad wybranymi standardami, samodzielnie analizują ich strukturę i harmonię. Doskonają rytmiczność, frazowanie, poszukują nowych form wyrazu. Uczą się, że umiejętne wykorzystanie i artykulacja nawet najprostszych schematów bezpośrednio wpływa na konstrukcję utworu, jego motorykę i brzmienie. Znajomość oraz umiejętne zagospodarowanie charakterystycznych technik ułatwia kształtowanie ciekawych fraz i stylowych solówek, budując spójny obraz formy utworu. Samodzielne wybranie instrumentalnej solówki na zaliczenie ma na celu zachęcenie studentów do poszukiwania inspiracji w literaturze i śmiałego czerpania od Mistrzów. Sięganie po sola instrumentów o innej skali i specyfikacjach niż głos ludzki motywuje do eksploracji brzmienia oraz możliwości interpretacyjnych.			
METODY DYDAKTYCZNE			
Dialogi scatowe. Wzajemna inspiracja przy wykorzystaniu metody call & reponse. Praca nad wybranymi standardami. Ćwiczenia rozwijające świadomość harmoniczną i osadzenie w skali. Ćwiczenia z wykorzystaniem konkretnych interwałów i struktur melodycznych. Praca nad usprawnieniem rytmiczności (rozwiniecie wcześniej poznanych patternów, wykorzystanie imitacyjnych technik dyminucji i augumentacji). Praca nad budowaniem napięcia rytmicznego (stopniowe zagęszczanie / zwalnianie przebiegów, pauzy i przesunięcia). Ostinata rytmiczne i melodyczno-rytmiczne, fragmentacja motywów, odkrywanie nowych struktur muzycznych.			
WARUNKI ZALICZENIA ORAZ METODY I KRYTERIA OCENIANIA			
Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest regularne uczestnictwo w zajęciach oraz przygotowanie się do nich poprzez realizację zadanych przez wykładowcę ćwiczeń. Oczekiwane jest również aktywne i kreatywne podejście do nauki. Kolokwium końcowe obejmuje wykonanie solówki instrumentalnej wybranego jazzowego artysty, co pozwoli na zaprezentowanie nabytych umiejętności.			

Semestr przedmiotu	6	Semestr realizacji w toku studiów	VI
Wymiar godzin	15	Punkty ECTS	2
Rodzaj zajęć	ćwiczenia	Sposób zaliczenia	ZO - zaliczenie z oceną
TREŚCI PROGRAMOWE WRAZ Z OPISEM EFEKTÓW UCZENIA SIĘ			
Podczas zajęć student, będąc już na zaawansowanym etapie, pracuje nad świadomym użyciem skal i rytmów co pozwala mu na rozwijanie osobistego języka muzycznego. Dzięki dialogom scatowym oraz kolektywnej improwizacji odkrywa pełne możliwości swojego głosu oraz zdolność do tworzenia unikalnych konstrukcji melodyczno-rytmicznych. Znajomość zagadnień z poprzednich lat Program zajęć obejmuje kolejne zagadnienia z zakresu improwizacji, które mają służyć rozwijaniu wyobraźni muzycznej studentów i wspierać świadome wykorzystywanie opanowanych wcześniej technik. Uczestnicy pracują nad wybranymi standardami, samodzielnie analizują ich strukturę i harmonię. Doskonają rytmiczność, frazowanie, poszukują nowych form wyrazu. Uczą się, że umiejętne wykorzystanie i artykulacja nawet najprostszych schematów bezpośrednio wpływa na konstrukcję utworu, jego motorykę i brzmienie. Znajomość oraz umiejętne zagospodarowanie charakterystycznych technik ułatwia kształtowanie ciekawych fraz i stylowych solówek, budując spójny obraz formy utworu. Samodzielne wybranie instrumentalnej solówki na zaliczenie ma na celu zachęcenie studentów do poszukiwania inspiracji w literaturze i śmiałego czerpania od Mistrzów. Sięganie po sola instrumentów o innej skali i specyfikacjach niż głos ludzki motywuje do eksploracji brzmienia oraz możliwości interpretacyjnych.			
METODY DYDAKTYCZNE			
Dialogi scatowe. Wzajemna inspiracja przy wykorzystaniu metody call & reponse. Praca nad wybranymi standardami. Ćwiczenia rozwijające świadomość harmoniczną i osadzenie w skali. Ćwiczenia z wykorzystaniem konkretnych interwałów i struktur melodycznych. Praca nad usprawnieniem rytmiczności (rozwińcie wcześniej poznanych patternów, wykorzystanie imitacyjnych technik dyminucji i augumentacji). Praca nad budowaniem napięcia rytmicznego (stopniowe zagęszczanie / zwalnianie przebiegów, pauzy i przesunięcia). Ostinata rytmiczne i melodyczno-rytmiczne, fragmentacja motywów, odkrywanie nowych struktur muzycznych.			
WARUNKI ZALICZENIA ORAZ METODY I KRYTERIA OCENIANIA			
Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest regularne uczestnictwo w zajęciach oraz przygotowanie się do nich poprzez realizację zadanych przez wykładowcę ćwiczeń. Oczekiwane jest również aktywne i kreatywne podejście do nauki. Kolokwium końcowe obejmuje wykonanie solówki instrumentalnej wybranego jazzowego artysty, co pozwoli na zaprezentowanie nabytych umiejętności.			